

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/302/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713220474
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6713220474.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky V. Z., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. W. č. XXX, XXX XX Q. W., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti odporcovi R. Z., nar. XX. XX. XXXX, Q. W. č. XXX, XXX XX Q. W., o nariadenie predbežného opatrenia, na základe odvolania odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/248/2013-23 zo dňa 04. 12. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu, ktorým súd uložil odporcovi, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu nachádzajúceho sa v Q. W. so súpisným číslom XXX, postaveného na parcele č. CKN XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², v k. ú. Q. W., v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) uznesením zo dňa 04. 12. 2013 rozhodol o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia tak, že odporcovi uložil povinnosť dočasne nevstupovať do rodinného domu nachádzajúceho sa v Q. W. so súpisným číslom XXX, postaveného na parcele č. CKN XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², v k.ú. Q. W. (ďalej len „rodinný dom“), v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V zostávajúcej časti súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Zároveň vo výroku konštatoval, že toto uznesenie je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľka návrhom zo dňa 27. 11. 2013, doručeným súdu dňa 03. 12. 2013 žiadala o nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k odporcovi a to uloženia povinnosti zdržať sa vstupu do predmetného rodinného domu, kde býva spolu so svojimi maloletými deťmi a zákazu priblížiť sa k nej a k jej maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov až do právoplatného skončenia konania o úplné vylúčenie odporcu z užívania predmetného domu. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka odôvodnila tým, že ju odporca opakovane fyzicky napadol dňa 13. 11. 2012 a následne po podaní návrhu na rozvod manželstva dňa 16. 11. 2013, pričom jej spôsobil zranenia, kvôli ktorým musela vyhľadať lekárske ošetrovanie. Odporca má dlhodobé problémy s alkoholom, na ktoré nadväzujú aj psychické problémy. Viackrát sa podrobil aj psychiatrickej liečbe. Kvôli jeho nevhodnému správaniu bolo na základe jej návrhu okresným súdom dňa 04. 03. 2013 vydané predbežné opatrenie sp. zn. 17P/6/2013, ktorým súd dočasne zveril tri maloleté deti do jej starostlivosti a následne predbežným opatrením sp. zn. 5P/345/2013 zo dňa 07. 08. 2013 bol odporca zaviazaný prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa sumou po 50,- eur mesačne. Konanie o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností k maloletým deťom sa vedie na okresnom súde pod sp. zn. 8P/43/2012. Od podania tohto návrhu sa odporca k nej správa agresívne, aj keď nežijú v spoločnej domácnosti. Z trestného oznámenia spísaného dňa 18. 11. 2013 na OO PZ v

V. vyplýva, že dňa 16. 11. 2013 odporca atakoval navrhovateľku na terase rodinného domu tak, že v ruke držal zapnutý elektrický strojček na vlasy, ktorým sa ju snažil ostrihať. I keď sa bránila, odporca ju zvalil na zem, prisadol ju a pokračoval vo svojom konaní. Na základe jej kriku sa zobudili aj maloleté deti, ktoré vybehli von a na ich naliehanie odporca z domu odišiel. V čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa odporca mal nachádzať v Psychiatrickej liečebni v Kremnici, kam bol prevezený pre svoje psychické problémy z V. nemocnice. Nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka žiadala za účelom zabezpečenia jej ochrany a aj maloletých detí.

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočným spôsobom osvedčila potrebu predbežnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi konania, vychádzajúc i z listinných dôkazov pripojených navrhovateľkou k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (lekárskej správy/nálezu chirurgickej ambulancie Nemocnice Zvolen, prevádzky Nemocnica V. zo dňa 20. 11. 2013, lekárskej správy od všeobecného lekára Y.. E. I. zo dňa 19. 11. 2013, záznamu o podaní oznámenia o priestupkoch - priestupok proti občianskemu spolunažívaniu na Obvodnom oddelení PZ v V. z 18. 11. 2013, zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 18. 11. 2013, rozhodnutia okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia sp. zn. 5P/345/2013 zo dňa 07. 08. 2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16. 04. 2013, rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 17P/6/2013 zo dňa 04. 03. 2013). Okrem toho súd dopytom na Obecný úrad Q. W. zistil, že v obci je agresívne správanie odporcu známe, majú vedomosť aj o psychických problémoch odporcu a jeho hospitalizácii na psychiatrii, ako aj o tom, že odporca navrhovateľku niekoľkokrát fyzicky napadol. Podľa názoru okresného súdu, nariadenie predbežného opatrenia je aj v záujme maloletých detí, pretože neustálymi hádkami a napádaním medzi ich rodičmi trpia psychicky aj deti. Takéto správanie rodičov sa môže odraziť aj na deťoch, či už negatívnym postojom k odporcovi (otcovi) alebo zhoršenými výsledkami v škole. V zostávajúcej časti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia týkajúceho sa zákazu priblíženia sa odporcu k navrhovateľke a jej maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, súd návrh navrhovateľky zamietol, pretože takýto zákaz by bol podľa názoru súdu v nepomere k nevyhnutnej ochrane účastníkov konania. Tento inštitút je inštitútom trestného práva a na jeho nariadenie by bolo potrebné vykonať dokazovanie nad rámec rozhodnutia o predbežnom opatrení. Zároveň okresný súd poukázal na zákonnú povinnosť navrhovateľky v lehote 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia podať na okresný súd návrh vo veci samej.

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že v rodinnom dome má stále trvalý pobyt a tiež osobné veci, s ktorými navrhovateľka bude manipulovať. Popiera, že by navrhovateľku napadol. Zároveň poukázal na to, že má právo na prezumpciu neviny. Podľa jeho názoru, v uznesení sú nepravdivé informácie o jeho zdravotnom stave, pretože z lekárskeho nálezu od jeho ošetrojúceho lekára Y.. Q. vyplýva, že nemá problémy s alkoholom, nepije X,X roka. Je liečený ambulantne aj v nemocnici. Nie je agresívnym ani konfliktným typom, v prípade potreby je ochotný vypovedať ako svedok jeho ošetrojúci lekár Y.. Q.. Posudok z obecného úradu nie je pravdivý a mal byť priložený k tomuto uzneseniu.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla uznesenie okresného súdu potvrdiť z dôvodu, že okresný súd postupoval správne, keď vydal predmetné uznesenie. Argumentácia odporcu ohľadom potencionálneho manipulovania s jeho osobnými vecami nachádzajúcimi sa v dome je irelevantná. Bol to práve odporca, čo sa odsťahoval z rodinného domu, nakoľko si v septembri roku 2012 našiel novú známosť. Ona nikdy nemala problém mu odovzdať osobné veci. Uviedla, že odporca je nebezpečný pre svoju rodinu. O tom, že ju niekoľkokrát fyzicky napadol a zranil, boli predložené dôkazy. Maloleté deti sa ho boja. Vzhľadom na jeho nepriaznivý psychický stav je jeho konanie nevyspytateľné. Zároveň poukázala na to, že Správa, ktorú predložil odporca od psychiatra Y.. U. Q. zo dňa 17. 12. 2013, nereflektuje jeho súčasný psychický zdravotný stav, nakoľko k útokom došlo až v čase rozvodového konania (rok 2012 a 2013), pričom v predmetnom dokumente psychiater vychádza z kontrolného vyšetrenia odporcu zo dňa 11. 10. 2010.

Krajský súd ako súd odvolací podľa ustanovenia § 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. v rozsahu vymedzenom odvolaním a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods.1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil z nasledovných dôvodov:

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade sa jedná o nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Základnými znakmi predbežného opatrenia sú jeho dočasnosť a provizórnosť. Z toho vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahu medzi účastníkmi. Predbežným opatrením sa upravuje dočasne a hlavne predbežne určitý okruh vzťahov. Predbežné opatrenie možno pred začatím konania nariadiť v dvoch prípadoch: a) ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov konania, alebo b) by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený; nie je vylúčená ani vzájomná kumulácia týchto dôvodov. Teda zákonným dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia je vždy potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, pričom potreba dočasnej, okamžitej úpravy pomerov musí byť naliehavá.

Súd pred nariadením predbežného opatrenia musí ex offio skúmať, či je osvedčená naliehavosť situácie aj naliehavosť jej riešenia.

Preskúmaním spisu okresného súdu odvolací súd zistil, že účastníci sú manželmi, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 8P/43/2013. V predmetnom rodinnom dome v Q. W., patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov konania, žije navrhovateľka spolu s maloletými deťmi pochádzajúcimi s manželstva a to s E. Z., nar. XX. XX. XXXX, E. Z., nar. XX. XX. XXXX a E. Z., nar. XX. XX. XXXX. Zo záznamu OO PZ V. o podaní trestného oznámenia navrhovateľkou zo dňa 18. 11. 2013 Č. p.: ORPZ-ZV-OPP5-P-/2013 vyplýva, že oznámenie sa týka priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal odporca dopustiť voči navrhovateľke dňa 16. 11. 2013 (č.l. 7 spisu), v dôsledku ktorého došlo k poškodeniu jej zdravia (zistený hematóm na M. ramene, oderky na kolenách, bolesti v oblasti TH-L-S chrbtice), vychádzajúc z lekárskej správy Y. E. I., všeobecného lekára pre dospelých, zo dňa 19. 11. 2013 (č. I. 10 spisu) a Y. C. J., chirurga, zo dňa 20. 11. 2013 (č. I. 9 spisu).

Odvolací súd žiadnu z odvolacích námietok odporcu nepovažoval za opodstatnenú z dôvodu, že nariadiť predbežné opatrenie podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p. je možné bez ohľadu na to, či osoba povinná z predbežného opatrenia má v dome, resp. v byte, do ktorého dočasne nie je oprávnená vstupovať, svoje osobné veci, alebo je prihlásená k trvalému pobytu. Nariadením predbežného opatrenia nie je porušená ani zásada vyplývajúca z ustanovenia § 2 ods. 4 zák. č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku a to každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odcudzujúcim rozsudkom jeho vinu (zásada prezumpcie neviny). Z lekárskej správy psychiatra Y. U. Q. zo dňa 17. 12. 2013 (č. I. 30 spisu) vyplýva „odporca sa psychiatricky ambulantne aj ústavne lieči pre ťažkú formu depresie, kontrolným psychiatrickým vyšetrením z 11. 10. 2010 a psychologickým vyšetrením z 29. 09. 2010 bola zistená sekundárna závislosť na alkohole“, preto je možné konštatovať, že predmetné vyšetrenia boli vykonané pred 3 a pol rokom, a teda nimi nemohol byť osvedčený aktuálny zdravotný stav odporcu.

Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd pri nariadení predbežného opatrenia vychádzal z písomností, ktoré tvoria obsah súdneho spisu podľa ustanovenia § 168 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy, z ktorého vyplýva, že všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na tú istú vec, najmä podania, zápisnice, záznamy, rozhodnutia tvoria súdny spis. Povinnosťou okresného súdu pri doručovaní uznesenia o

nariadení predbežného opatrenia nebolo zároveň doručiť úradný záznam zo dňa 04. 12. 2013, tvoriaci súdny spis (č. I. 22 spisu), ohľadne podania telefonickéj informácie o povesti odporcu Obecným úradom Q. W., s tým, že nebolo zistené porušenie procesného práva odporcu nazerat' do súdneho spisu podľa ustanovenia § 44 O. s. p.

Odvolací súd (zhodne ako i okresný súd) mal z relevantných a hodnoverných listinných dôkazov osvedčenú existenciu dôvodného podozrenia z násilia spáchaného odporcom na telesnej integrite navrhovateľky. Navrhovateľka v návrhu osvedčila nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu naliehavosti okamžitej úpravy pomerov za účelom eliminovať jej kontakt s odporcom, a tým bezprostredne a rýchlo reagovať na aktuálne vzniknutý stav, ktorý mal byť spôsobený protiprávnym konaním odporcu, ktorý je podozrivý z násilia a to vychádzajúc z trestného oznámenia. Úlohou súdu pri nariadení predbežného opatrenia nie je nahradzovať právomoc orgánov činných v trestnom konaní. Funkciou predbežného opatrenia je jedine dočasne zabrániť vstupu osoby, ktorá je podozrivá z násilia do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, voči ktorej sa mala dopustiť násilia, za účelom predchádzania vzniku škody na zdraví, psychickej a majetkovej ujmy u poškodenej osoby.

Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil s tým, že výrok uznesenia, ktorým prvostupňový súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, ostáva nedotknutý.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.